

Sprawa C-595/23 [Cuprea]ⁱ**Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym****Data wpływu:**

26 września 2023 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Corte di appello di Napoli (Włochy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

7 września 2023 r.

Postępowanie karne przeciwko:

EDS

[...]

CORTE DI APPELLO DI NAPOLI

Sezione specializzata per le misure di prevenzione (sąd apelacyjny w Neapolu, wyspecjalizowana izba do spraw środków zapobiegawczych, Włochy)
[...]

POSTANOWIENIE

w przedmiocie odesłania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, dotyczącego ważności i wykładni aktów wydanych przez instytucje Unii (art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)

WNIOSEK O ZASTOSOWANIE PILNEGO TRYBU PREJUDYCJALNEGO

(art. 107 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej)

Corte di Appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu, Włochy), izba wyspecjalizowana z mocy ustawy do spraw środków zapobiegawczych, [...]

ⁱ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa, która nie odpowiada rzeczywistej nazwie żadnej ze stron postępowania.

w postępowaniu incydentalnym dotyczącym wykonania wyroku wszczętym przez:

EDS [...] [dane wnoszącego środek prawny],

biorąc pod uwagę złożony w dniu 15 maja 2023 r. wniosek o usunięcie z Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) wpisu dotyczącego europejskiego nakazu aresztowania wydanego przeciwko EDS przez Rumunię, będące państwem członkowskim, w celu wykonania wyroku skazującego wydanego przez sąd apelacyjny w Bukareszcie nr 148 z dnia 10 lipca 2017 r., zmienionego przez najwyższy sąd kasacyjny Rumunii wyrokiem nr 32/A z dnia 7 lutego 2019 r.;

[...] [postępowanie krajowe],

stwierdza, co następuje:

1. Okoliczności faktyczne sprawy

W Rumunii sąd apelacyjny w Bukareszcie wydał w dniu 8 lutego 2019 r. europejski nakaz aresztowania nr 6536/2/2008 w celu wykonania wydanego przez ów sąd rumuńskiego wyroku skazującego nr 148 z dnia 10 lipca 2017 r., który stał się prawomocny i wykonalny w wyniku wyroku najwyższego sądu kasacyjnego nr 32/A z dnia 7 lutego 2019 r., w którym częściowo zmieniono wyrok sądu apelacyjnego w odniesieniu do orzeczonej w stosunku do EDS kary pozbawienia wolności w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy.

Jednocześnie Rumunia, na podstawie art. 26 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. [w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych], dokonała wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w celu aresztowania EDS i przekazania go Rumunii na podstawie europejskiego nakazu aresztowania nr 6536/2/2008 z dnia 8 lutego 2019 r.

W konsekwencji EDS został aresztowany we Włoszech w dniu 13 stycznia 2020 r. i osadzony przez Corte d'appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu), właściwy w sprawach dotyczących przekazania biernego w trybie europejskiego nakazu aresztowania.

Wyrokiem nr 20/2020 z dnia 15 września 2020 r., który stał się prawomocny w dniu 26 września 2020 r., Corte d'appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu) odmówił przekazania EDS Rumunii, będącej państwem członkowskim, i jednocześnie uznał rumuński wyrok skazujący, na którym opierał się europejski nakaz aresztowania, a także nakazał wykonanie kary we Włoszech zgodnie z prawem krajowym tego państwa.

Wykonanie kary orzeczonej wobec EDS faktycznie rozpoczęło się we Włoszech w dniu 15 lipca 2022 r. zgodnie z włoskim prawem krajowym.

Corte d'appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu), jako sąd właściwy w zakresie wykonania uznanej kary, stwierdził następnie niepodlegającym zaskarżeniu postanowieniem z dnia 11 października 2022 r., że wykonanie kary zostało zakończone zgodnie z art. 673 włoskiego codice di procedura penale (kodeksu postępowania karnego), jednocześnie uchylając wyrok o uznaniu na tej podstawie, że uznany we Włoszech rumuński wyrok skazujący nie podlega już wykonaniu.

Rumunia, będąca państwem członkowskim, do chwili obecnej nie usunęła wpisu dotyczącego EDS zgodnie z art. 55 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r., ani nie cofnęła europejskiego nakazu aresztowania przeciwko EDS, pomimo odmowy przekazania i jednoczesnego uznania wyroku w celu jego wykonania we Włoszech oraz wykonania go zgodnie z prawem krajowym tego państwa.

W dniu 24 sierpnia 2022 r. włoskie Ministero della Giustizia (ministerstwo sprawiedliwości) zwróciło się do Rumunii o usunięcie wpisu. W dniu 30 sierpnia 2022 r. Rumunia odpowiedziała, że europejski nakaz aresztowania nie zostanie cofnięty, ponieważ do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej skierowano pytanie prejudycjalne, w związku z czym postępowanie zostało zawieszono.

Wyrokiem z dnia 2 lutego 2023 r. sąd apelacyjny w Bukareszcie wycofał pytanie prejudycjalne skierowane do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i oddalił wniosek EDS o cofnięcie europejskiego nakazu aresztowania i usunięcie wpisu z SIS.

W związku z tym włoskie Ministero della Giustizia (ministerstwo sprawiedliwości) zwróciło się do sądu apelacyjnego w Bukareszcie (pismem z dnia 9 marca 2023 r.) i ministerstwa sprawiedliwości Rumunii (pismem z dnia 9 maja 2023 r.) o cofnięcie europejskiego nakazu aresztowania i usunięcie wpisu z SIS.

W wyroku z dnia 11 marca 2023 r. najwyższy sąd kasacyjny Rumunii oddalił środek prawny EDS, orzekając, że ponieważ Włochy uznały rumuński wyrok skazujący w celu jego wykonania, wszelkie kwestie związane z takim wykonaniem podlegają wyłącznie jurysdykcji włoskiego sądu właściwego w zakresie wykonania wyroku jako sądu państwa wykonania uznanego wyroku.

W związku z tym EDS ponownie wniósł do Corte d'appello di Napoli (sądu apelacyjnego w Neapolu) jako sądu właściwego w zakresie wykonania wyroku wniosek o wszczęcie postępowania incydentalnego dotyczącego wykonania wyroku, zauważając, że chociaż odmówiono jego przekazania na wniosek Rumunii na podstawie europejskiego nakazu aresztowania i chociaż rumuński wyrok skazujący, na którym opierał się europejski nakaz aresztowania, został uznany we Włoszech i mimo iż wykonanie tej kary rozpoczęło się i zakończyło

we Włoszech, Rumunia nie cofnęła jeszcze europejskiego nakazu aresztowania, ani nawet nie usunęła wpisu z SIS.

EDS podnosi przed sądem odsyłającym, że biorąc pod uwagę, iż wyczerpał on bezskutecznie wszystkie środki odwoławcze przewidziane w prawie rumuńskim, ta sytuacja faktyczna prowadzi do niezgodnego z prawem ograniczenia jego wolności osobistej i jego prawa do swobodnego przemieszczania się, ponieważ dopóki wpis nie zostanie usunięty z SIS, EDS będzie nadal posiadał status aresztowanego w każdym państwie członkowskim, do którego będzie podróżował.

Na poparcie swojego twierdzenia EDS wykazał, że w dniu 9 sierpnia 2021 r., po wydaniu przez Corte d'appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu) wyroku odmawiającego przekazania i przed rozpoczęciem wykonania uznanej kary EDS wyjechał na wakacje do Grecji i został aresztowany przez policję na wyspie Mykonos w wykonaniu tego samego rumuńskiego europejskiego nakazu aresztowania z dnia 8 lutego 2019 r. W wyniku postępowania sąd apelacyjny Wysp Egejskich (Grecja) odmówił przekazania w wyroku z dnia 8 września 2021 r. ze względu na to, że wyrok, na podstawie którego wydano europejski nakaz aresztowania, został już uznany we Włoszech w celu jego wykonania po odmowie przekazania.

W celu ochrony swojej wolności osobistej i swojego prawa do swobodnego przemieszczania się EDS zwrócił się w związku z tym do Corte d'appello di Napoli (sądu apelacyjnego w Neapolu), jako sądu właściwego w zakresie wykonania uznanej kary, o nakazanie usunięcia wpisu z SIS i cofnięcia europejskiego nakazu aresztowania lub, tytułem żądania ewentualnego, o wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym wykładni i ważności aktów instytucji Unii zgodnie z art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

2. Przepisy włoskiego prawa krajowego

Artykuł 18 bis legge (ustawy) nr 69 z 22 kwietnia 2005 r. [*Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d'arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri (prezisy mające na celu dostosowanie prawa krajowego do decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi)*], w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania wyroku odmawiającego przekazania EDR do Rumunii, stanowił, że sąd apelacyjny może odmówić przekazania, „jeżeli europejski nakaz aresztowania został wydany w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, w przypadku gdy osoba, której dotyczy wniosek, jest obywatelem Włoch lub obywatelem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który zgodnie z prawem i faktycznie ma miejsce zamieszkania lub przebywa na terytorium Włoch, pod warunkiem że

sąd apelacyjny orzeka wykonanie tej kary lub tego środka zabezpieczającego we Włoszech zgodnie z prawem krajowym tego państwa”.

Z tego powodu, ponieważ przewidziane we wspomnianych przepisach przesłanki zostały spełnione w stosunku do EDS, Corte d'appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu) odmówił przekazania w wyroku nr 20/2020 i orzekł, że kara orzeczona w rumuńskim wyroku skazującym, na którym opierał się europejski nakaz aresztowania, zostanie wykonana we Włoszech zgodnie z prawem krajowym tego państwa.

Artykuł 24 decreto legislativo (dekretu ustawodawczego) nr 161 z dnia 7 września 2010 r. [*Disposizioni per conformare il diritto interno alla Decisione quadro 2008/909/GAI relativa all'applicazione del principio del reciproco riconoscimento alle sentenze penali che irrogano pene detentive o misure privative della libertà personale, ai fini della loro esecuzione nell'Unione Europea (przepisy mające na celu dostosowanie prawa krajowego do decyzji ramowej 2008/909/WSiSW o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej)*] stanowi, że w przypadku gdy sąd apelacyjny odmawia przekazania, o które zwrócono się na podstawie europejskiego nakazu aresztowania opartego na wyroku skazującym, i orzeka wykonanie kary na terytorium Włoch, musi jednocześnie uznać w celu wykonania we Włoszech zagraniczny wyrok skazujący, na którym opiera się europejski nakaz aresztowania, jeżeli zachodzą ku temu przesłanki.

Z tego powodu, ponieważ przewidziane we wspomnianych przepisach przesłanki zostały spełnione w stosunku do EDS, Corte d'appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu) w wyroku nr 20/2020, po tym, jak odmówił przekazania i nakazał wykonanie kary we Włoszech, uznał rumuński wyrok skazujący w celu jego wykonania we Włoszech.

Artykuł 16 decreto legislativo (dekretu ustawodawczego) nr 161 z dnia 7 września 2010 r. stanowi, że w przypadku wydania wyroku w sprawie uznania kara jest wykonywana zgodnie z prawem włoskim [...], w tym zgodnie z przepisami dotyczącymi darowania kary i ułaskawienia.

Z tego względu, ponieważ przewidziane we wspomnianych przepisach przesłanki zostały spełnione w stosunku do EDS, stwierdzono, że uznana kara (5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności) pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat wygasła w wyniku darowania kary przyznanego w legge (ustawie) nr 241 z 2006 r.

Artykuł 7 decreto legislativo (dekretu ustawodawczego) nr 161 z dnia 7 września 2010 r. stanowi, że gdy Włochy przekazują za granicę wykonanie włoskiego wyroku skazującego, nie można przystąpić do wykonywania kary we Włoszech po rozpoczęciu jej wykonywania na terytorium państwa wykonującego, z wyjątkiem przypadku ucieczki osoby skazanej.

Włoskie prawo krajowe przewiduje zatem, że po uznaniu wydanego przez organ sądowy państwa członkowskiego Unii Europejskiej zagranicznego wyroku skazującego w celu jego wykonania przez inne państwo członkowskie i rozpoczęciu wykonywania kary w państwie wykonującym państwo wydające traci uprawnienie do wykonania kary, z wyjątkiem jedynie przypadku ucieczki osoby skazanej.

Wydaje się zatem, że ze względu na odmowę przekazania, o które zwrócono się na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, uznanie w celu wykonania we Włoszech rumuńskiego wyroku skazującego oraz rozpoczęcie wykonywania kary uznanej w tym państwie EDS ma prawo do cofnięcia europejskiego nakazu aresztowania wydanego wobec niego przez Rumunię w dniu 8 lutego 2019 r., a także do usunięcia związanego z nim wpisu w SIS.

Brak cofnięcia przez Rumunię, będącą państwem członkowskim, europejskiego nakazu aresztowania, a przede wszystkim brak usunięcia związanego z nim wpisu w SIS zagrażają zatem bezpośrednio, aktualnie i konkretnie wolności osobistej EDS i jego prawu do swobodnego przemieszczania się w Unii Europejskiej, ponieważ EDS może zostać aresztowany podczas przekraczania każdej granicy europejskiej.

Włoskie prawo krajowe nie przewiduje jednak uprawnienia włoskiego sądu, jako sądu państwa wykonującego, do nakazania cofnięcia europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez inne państwo członkowskie wydające lub do usunięcia wpisu wprowadzonego do SIS przez inne państwo członkowskie wydające.

W związku z tym, stosując włoskie prawo krajowe zgodnie z dosłownym brzmieniem jego przepisów, wniosek EDS nie mógłby zostać uwzględniony, ponieważ państwo wykonujące nie ma uprawnienia do nakazania cofnięcia europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez państwo wydające ani do nakazania usunięcia wpisu wprowadzonego do SIS przez państwo wydające.

Konieczne jest zatem porównanie tego wniosku z przepisami prawa Unii w celu dokonania oceny, czy prawo Unii może być interpretowane i jest ważne w tym znaczeniu, że przyznaje ono takie uprawnienie sądowi państwa wykonującego.

3. Przepisy prawa Unii Europejskiej

Artykuł 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. (w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi) stanowi, że organ sądowy wykonującego nakaz państwa członkowskiego może odmówić przekazania, w przypadku gdy nakaz został wydany w celu wykonania kary, a osoba skazana jest obywatelem państwa wykonującego nakaz lub w tym państwie stale przebywa, pod warunkiem że państwo wykonujące nakaz zobowiązuje się wykonać karę zgodnie z jego prawem krajowym.

Artykuł 25 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. (*o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej*) stanowi, że w przypadku gdy organ sądowy państwa wykonującego nakaz odmawia przekazania na podstawie art. 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r., zastosowanie mają również przepisy owej decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w zakresie uznawania w celu wykonywania kar.

Z tego powodu, w przypadku gdy organ sądowy państwa wykonującego odmawia przekazania na podstawie art. 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r., nakazując wykonanie kary na jego terytorium i zgodnie z jego prawem krajowym, zastosowanie ma również art. 22 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r., który stanowi, że państwo wydające nie może przystąpić do wykonywania kary po rozpoczęciu jej wykonywania na terytorium państwa wykonującego (z wyjątkiem jedynie przypadku ucieczki osoby skazanej).

W odniesieniu do EDS organ sądowy państwa wykonującego nakaz, Corte d'appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu), odmówił przekazania na podstawie art. 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r., nakazując wykonanie kary we Włoszech zgodnie z prawem krajowym tego państwa po uznaniu rumuńskiego wyroku skazującego na podstawie art. 25 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r.

Wykonanie kary rozpoczęło się we Włoszech jako państwie wykonującym i w związku z tym Rumunia jako państwo członkowskie i jako państwo wydające utraciło uprawnienie do wykonania wyroku zgodnie z przepisami art. 22 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. – osoba skazana [...] nie uciekła, w związku z czym wyjątek od zasady nie ma zastosowania.

Wydaje się zatem, że EDS ma prawo do cofnięcia europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez Rumunię w dniu 8 lutego 2019 r. oraz do usunięcia dokonanego przez Rumunię wpisu w SIS, ponieważ sąd państwa wykonującego rozpoczął we Włoszech wykonywanie uznanej kary oraz stwierdził, że wykonywanie to zostało zakończone.

3.1. Konieczne jest zatem zbadanie, czy prawo Unii przewiduje instrumenty prawne zapewniające bezpośrednią ochronę prawa osoby skazanej do niebycia ściganą w wyniku europejskiego nakazu aresztowania i wpisu w SIS po rozpoczęciu wykonywania uznanej kary na terytorium państwa wykonującego.

Artykuł 55 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. (*w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy*

policijnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych) stanowi, że wpisy dokonane w SIS zgodnie z art. 26 tego rozporządzenia muszą zostać usunięte w trzech odrębnych i niezależnych przypadkach: 1) gdy osoba, której dotyczy wnioski o przekazanie na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, została przekazana państwu wydającemu; 2) gdy decyzja, na której oparto europejski nakaz aresztowania, została uchylona przez właściwy organ wymiaru sprawiedliwości zgodnie z prawem krajowym; 3) po wygaśnięciu wpisu zgodnie z przepisami art. 53.

W tym względzie należy zauważyć, że art. 55 nie przewiduje usunięcia wpisu dokonanego w SIS zgodnie z art. 26 w przypadku odmowy przekazania na podstawie art. 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. z nakazem wykonania kary na terytorium państwa wykonującego zgodnie z jego prawem krajowym, po uznaniu wyroku skazującego na podstawie art. 25 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r.

Zdaniem Corte d'appello di Napoli (sądu apelacyjnego w Neapolu) pominięcie to wynika ze zwykłego braku koordynacji przepisów i powinno zostać uzupełnione w drodze wykładni.

Oczywiste jest, dlaczego wpis musi zostać usunięty po przekazaniu danej osoby: europejski nakaz aresztowania został wykonany, w związku z czym ta sama osoba nie może być już poszukiwana ani aresztowana w związku z tym nakazem, który nie wywołuje już skutków.

Powód, dla którego wpis nie można usunąć ogólnie, w przypadku gdy dana osoba nie została przekazana, jest również jasny: podstawy odmowy przekazania są różne, niektóre obowiązkowe, a inne fakultatywne, niektóre zaś tymczasowe, ponieważ są związane z tymczasowymi warunkami lub cechami osoby, której dotyczy wnioski, a niektóre mają zastosowanie w niektórych państwach członkowskich, ale nie w innych.

Z tych powodów całkowicie racjonalne jest, że wpis w SIS nie musi być usuwany co do zasady, w przypadku gdy dana osoba nie została przekazana. Osoba ta musi bowiem być nadal poszukiwana i w stosownym przypadku aresztowana w wykonaniu tego samego europejskiego nakazu aresztowania, aczkolwiek w różnych miejscach, w różnym czasie lub w różnych warunkach.

Ponadto z tego właśnie powodu art. 24 i 25 wspomnianego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. przewidują uprawnienie każdego państwa członkowskiego do żądania od biura SIRENE wydającego nakaz państwa członkowskiego umieszczenia przy wpisie zastrzeżenia, które uniemożliwia podjęcie działania wymaganego we wpisie w SIS na terytorium państwa członkowskiego, które zażądało umieszczenia zastrzeżenia. W takim przypadku biuro SIRENE państwa członkowskiego dokonującego wpisu jest zobowiązane umieścić zastrzeżenie.

Natomiast nieracjonalne jest, aby nie przewidywać usunięcia wpisu z SIS, w przypadku gdy odmowa przekazania została orzeczona na podstawie art. 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r., z nakazem wykonania kary na terytorium państwa wykonującego zgodnie z jego prawem krajowym, po uznaniu wyroku skazującego zgodnie z art. 25 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r.

W takim przypadku europejski nakaz aresztowania wyczerpał bowiem swoją funkcję, podobnie jak ma to miejsce w przypadku przekazania osoby do państwa wydającego.

Gdy bowiem dana osoba została przekazana państwu wydającemu, wpis musi zostać usunięty z SIS, ponieważ europejski nakaz aresztowania został wykonany i nie wywołuje już skutków. Przemawia za tym również motyw 46 rzeczonego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r., zgodnie z którym *„[w]pisy należy przechowywać wyłącznie przez okres konieczny do osiągnięcia celu, w którym zostały wprowadzone”*.

Jednakże nawet w przypadku odmowy przekazania po uznaniu zagranicznego wyroku skazującego w celu jego wykonania na terytorium państwa wykonującego europejski nakaz aresztowania nie wywołuje już skutków. Wynika to z faktu, że art. 22 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. wyraźnie stanowi, iż państwo wydające nie może już przystąpić do wykonania kary po rozpoczęciu jej wykonywania na terytorium państwa wykonującego.

Z tego powodu jest oczywiste, że europejski nakaz aresztowania wyczerpał swoją funkcję zarówno w przypadku, gdy przekazanie zostało wykonane, jak i w przypadku, gdy odmówiono jego wykonania po uznaniu zagranicznego wyroku skazującego w celu jego wykonania na terytorium państwa wykonującego i rozpoczęto jego wykonywanie.

W związku z tym, zważywszy, że art. 55 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. przewiduje usunięcie wpisu z SIS w przypadku, gdy przekazanie zostało wykonane, w pełni racjonalne i spójne jest uznanie, że przepis ten należy rozszerzyć w drodze wykładni również na analogiczny przypadek, w którym odmówiono przekazania po uznaniu zagranicznego wyroku skazującego w celu wykonania kary na terytorium państwa wykonującego i rozpoczęto jej wykonywanie. Wynika to z faktu, że w obu przypadkach europejski nakaz aresztowania wyczerpał swoją funkcję, w związku z czym wpis dotyczący tego nakazu musi zostać usunięty z SIS zgodnie z brzmieniem motywu 46 wspomnianego rozporządzenia (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r., w myśl którego *„[w]pisy należy przechowywać wyłącznie przez okres konieczny do osiągnięcia celu, w którym zostały wprowadzone”*.

Jeżeli wydające nakaz państwo członkowskie, które dokonało wpisu w SIS na podstawie art. 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r., nie usunie wpisu zgodnie z art. 55 ust. 1, wykonujące nakaz państwo członkowskie może zwrócić się o takie usunięcie do biura SIRENE wydającego nakaz państwa członkowskiego, podobnie jak przewidziano w art. 24 i 25 tego rozporządzenia, w przypadku gdy biuro SIRENE państwa dokonującego wpisu jest zobowiązane do umieszczenia zastrzeżenia lub – w niniejszym przypadku – do usunięcia wpisu jedynie na podstawie wniosku państwa wykonującego.

Gdyby taka wykładnia prawa Unii była ważna, należałoby uwzględnić wniosek EDS, ponieważ Corte d'appello di Napoli (sąd apelacyjny w Neapolu), jako sąd właściwy w zakresie wykonania uznanego wyroku, powinien zwrócić się do biura SIRENE Rumunii o usunięcie z SIS wpisu dotyczącego europejskiego nakazu aresztowania z dnia 8 lutego 2019 r. w odniesieniu do wnioskodawcy.

Konieczne jest zatem skierowanie do Trybunału pytania prejudycjalnego na podstawie art. 267 TFUE.

4. Pytanie prejudycjalne

Do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wnosi się o orzeczenie, czy następujące przepisy:

- artykuł 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r.;
- artykuł 22 ust. 1 i art. 25 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r.;
- artykuły 24, 25, 26 i art. 55 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r.;
- motyw 46 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r.;

należy interpretować w ten sposób, że:

1. w przypadku gdy państwo wykonujące odmówiło przekazania osoby, o które zwróciło się państwo wydające na podstawie europejskiego nakazu aresztowania wydanego w celu wykonania wyroku skazującego, oraz uznało wyrok i nakazało wykonanie kary na swoim terytorium zgodnie ze swoim prawem krajowym i rozpoczęło wykonywanie kary, państwo wydające jest zobowiązane do usunięcia wpisu wprowadzonego do SIS i cofnięcia europejskiego nakazu aresztowania;
2. dopóki państwo wydające nie cofnie europejskiego nakazu aresztowania i nie usunie wpisu, organ sądowy państwa wykonującego

jest uprawniony do zwrócenia się do biura SIRENE państwa wydającego o usunięcie wpisu z SIS, a rzeczony biuro SIRENE jest zobowiązane to uczynić.

5. Wniosek o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego na podstawie art. 107 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Sąd odsyłający zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o zastosowanie pilnego trybu prejudycjalnego, ponieważ EDS, mimo iż rozpoczął i zakończył odbywanie kary będącej przedmiotem europejskiego nakazu aresztowania uznanego w celu wykonania we Włoszech po odmowie przekazania, nie może podróżować do żadnego państwa członkowskiego Unii Europejskiej bez narażania się na rzeczywiste ryzyko aresztowania, dopóki wprowadzony przez Rumunię wpis dotyczący europejskiego nakazu aresztowania z dnia 8 lutego 2019 r., który obecnie nie wywołuje już skutków, nie zostanie usunięty z SIS.

W związku z tym ochrona wolności osobistej EDS i jego prawa do swobodnego przemieszczania się na terytorium europejskim zależy bezpośrednio od orzeczenia w przedmiocie pytania prejudycjalnego.

Gdyby bowiem udzielono odpowiedzi na pytanie prejudycjalne we wskazanym znaczeniu, wpis zostałby usunięty z SIS, a wnioskodawca mógłby swobodnie przemieszczać się po terytorium europejskim bez aresztowania w wykonaniu rumuńskiego europejskiego nakazu aresztowania z dnia 8 lutego 2019 r., który obecnie nie wywołuje już skutków.

[...] [wskazówki dla sekretariatu krajowego]

Neapol [...], dnia 4 lipca 2023 r.

[...]